

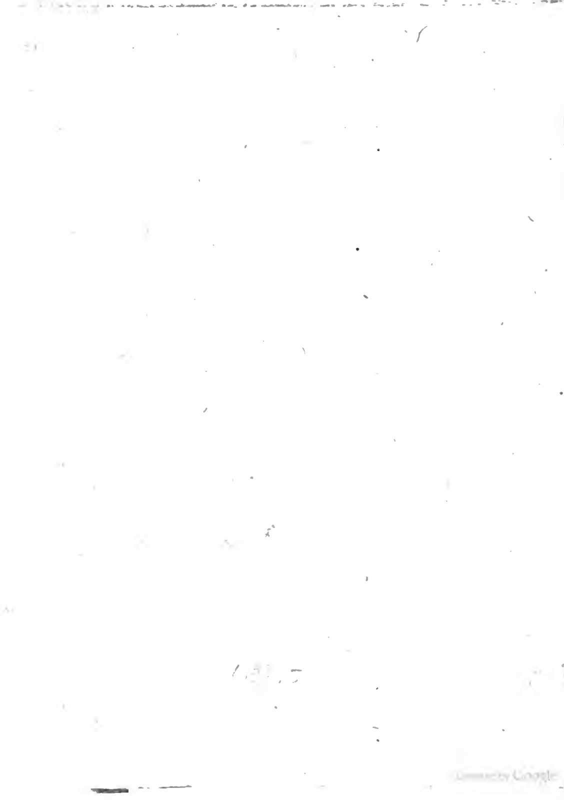

XXXVI

B. STANISLAUS KOSTKA
Soc. Iesu

Petrus Lucatellus delin. B. Fariat Sculp.

B. STANISLAO KOSKA

E' SOCIETATE JESU,

Poloniæ à Barbaris Hoſtibus

FORTISSIMO PROPUGNATORE,

AUSPICE, AC VINDICE

HAS THESES PHILOSOPHICAS

à falſitate vindicatas

VERITATI ASSERIT

EJUSDEM BEATI ADDICTISSIMUS CLIENS

JO. ANTONIUS PHILIPPUS LANCELLOTTI FLOR.

I.H.S.

CONCLUSIONES PHILOSOPHICÆ.

EX PROEMIALIBUS LOGICÆ.

I.

DAtur Logica artificialis, hoc eſt, habitus ſtudio, & exercitatione acquiſitus per regulas certas, & infallibiles operationum noſtri intellectus, & eſt ad alias ſcientias totales acquirendas ſolùm moraliter neceſſaria: Eſt virtus intellectualis ſecundum partem analyticam, topicam, & ſophiſticam; eſt vera ſcientia ſimpliciter, & adæquatè practica; Benè dividitur in docentem, & utentem, prima eſt quæ dat præcepta, quaſi in abſtracto definiendi, ſyllogizzandi, &c., ſecunda eſt quæ per ſua præcepta actu dirigit operationes intellectus; Habitus autem Logicæ docentis, & habitus Logicæ utentis non realiter, ſed per intellectum ſolum diſtinguuntur.

II.

Suppoſitis variis objecti acceptionibus, & diviſionibus, objectum materiale Logicæ non ſunt voces neque res omnes, neque intellectus, itaut objectum attributionis ſit, vel voces rectè diſpoſitæ, vel res rectè cognitæ, vel intellectus rectè intelligens; ſed obiectum materiale ſunt operationes intellectus, quatenus dirigibiles, objectum formale eſt ipſa rectitudo,

 tudo,

tudo, & operatio recta est objectum attributionis, & licèt objectum adæquatum Logicæ sint omnes tres operationes, asserimus tamen objectum principale Logicę Aristotelicę esse syllogismum demonstrativum.

III.

Ens rationis Logicum ut esse cognitum; esse genus, &c., & universim omnes secundæ intentiones Logicæ non constituuntur formaliter per aliquam relationem fictam, neque per aliquod Ens diminutum, & abusivum, sed sunt denominationes extrinsecæ reales provenientes à formis realibus, scilicèt cognitionibus taliter, vel taliter tendentibus in objecta. Ens rationis Methaphysicum est illud, quod tantùm habet esse objectivè in intellectu; Potest tàm intellectus creatus, quàm increatus cognoscere objectum impossibile, adeòque tàm Deus, quàm Creatura potest facere ens rationis, tàm per actum negativum, quàm affirmativum.

DE UNIVERSALIBUS, ET PRÆDICAMENTIS.

IV.

UNum in concreto est indivisum in se, & divisum à quolibet alio, in abstracto verò, seù unitas, est negatio divisionis in se; Identitas realis est summa extremorum unitas, qua major dari non potest, dicens ipsorum consensum in omnibus perfectionibus cum mutua affirmabilitate in recto; Distinctio est vera extremorum de se invicem negabilitas in recto, seù est negatio identitatis unius cum alio. Inter gradus methaphysicos ejusdem individui realiter identificatos nulla datur distinctio media, quę a Scotistis vocatur formalis ex natura rei; Negamus etiam in creaturis omnem distinctionem virtualem, vel sit intrinseca, vel extrinseca,

quæ

quæ ſit capacitas ex parte objecti ad ſuſtinenda prædicata contradictoria, ſolùm igitur agnoſcimus inter prædictos gradus diſtinctionem rationis ratiocinatæ; Hinc negamus præciſionem objectivam.

V.

Univerſale Methaphyſicum eſt unum aptum eſſe in multis, non datur à parte rei neque in ſingularibus, neque extra ſingularia, neque in Idæis Platonicis, ſed ſolùm in intellectu creato, à quo ſolo fit per cognitionem directam, & præciſivam non objectivè, ſed formaliter. Univerſale Logicum eſt unum aptum prædicari de pluribus, in ipſa actuali prædicatione retinet univerſalitatem. Rectè dividitur in quinque quaſi ſpecies, quæ ſunt Genus, Species, Differentia, Proprium, & Accidens; hæc quinque prædicabilia benè definiuntur ſolitis definitionibus. Genus ut habeat rationem prędicabilis requirit plures ſpecies ſaltem poſſibiles, prædicatur de ſuis inferioribus per modum totius poteſtativi, & habet rationem partis actualis componentis unà cum differentia ſpeciem. Individuum eſt quod de uno tantùm prædicatur; Poteſt abſtrahi ratio communis ab omnibus individuis in particulari.

VI.

Ens reale creatum dividitur in decem prædicamenta, quæ ſunt Subſtantia, Quantitas, Qualitas, Relatio, Actio, Paſſio, Quando, Ubi, Situs, Habitus; Subſtantiæ conceptus benè explicatur per hoc, quod ſit principium per ſe ſubſiſtendi, & aliis ſubſtandi; Dividitur in primam, & ſecundam, hoc eſt, in ſingularem, & univerſalem; Summum genus in prædicamento Subſtantiæ eſt ſubſtantia completa, & finita, adeòque excluditur Deus ab hoc prædicamento. Relatio prædicamentalis non conſiſtit in ſolo fundamento, nec in ſola ratione fundandi, nec eſt Entitas modalis diſtincta à fun-

damento, termino, & ratione fundandi, sed constituitur formaliter per utrumque extremum, posita ratione fundandi. Non datur adæquatè relatio ad terminum non existentem. Præter possibilitatem extrinsecam rerum possibilium desumptam ab Omnipotentia Divina, datur possibilitas intrinseca, Idem dicimus de impossibilitate rerum impossibiliũ.

EX LIBRIS PERHIERMENIAS.

VII.

Voces significant primariò, & immediatè res, secundariò verò, & mediatè conceptus; Veritas formalis est conformitas cognitionis cum objecto sicuti est in se; Datur solùm in actibus judicativis, non reperitur ergo in rebus, neque in sensibus, neque in simplici apprehensione, in quibus tantùm reperitur Veritas materialis, & radicalis; Veritas formalis non suscipit magis, & minus, licet suscipiat falsitas, adeòque una propositio licèt non possit alia verior esse, potest tamen esse falsior. Non est adæquatè intrinseca actui vero; Ex duabus propositionibus contradictoriis de futuro contingenti tàm absoluto, quàm conditionato altera est determinatè vera, & altera determinatè falsa, etiam præscindendo à Divina Scientia, & Divino Decreto; Actus semel verus non potest transire in falsum, nec è contrario.

Ex LIBRIS PRIORUM, ET POSTER.

VIII.

Discursus est progressus intellectus ab una notitia in aliã, hinc sequitur ad rationem discursus requiri pluralitatem notitiarum, itaut una notitia ex alia inferatur. Discursus includit essentialiter, non solùm Conclusionem, sed etiam præmissas; Syllogismus est Oratio, in qua quibusdam positis aliud quid à positis necesse est contingere, eo quod hæc

sint.

ſint. Vis ſyllogiſtica fundatur in illis principiis: Dictum de omni; & dictum de nullo. Poſitis præmiſſis, quibus intellectus aſſenſum præſtitit, neceſſitatur ad aſſenſum Concluſionis, tum quoad ſpecificationem, tum quoad exercitium; Demonſtratio eſt ſyllogiſmus faciens ſcire, alia eſt à priori, alia à poſteriori; Demonſtratio à priori procedit ex veris, primis, immediatis, & notioribus, cauſiſque Concluſionis; Datur ſcientia de novo, quæ non eſt pura reminiſcentia; & definitur cognitio certa, & evidens demonſtrans de ſuo objecto proprietates per certas demonſtrationes. Dividitur in practicam, & ſpeculativam, quæ diverſitas deſumitur ex fine utriuſque; Poteſt in eodem intellectu ſtare ſimul actus veræ ſcientiæ, opinionis, & fidei cum divinæ, tum humanæ circa idem objectum materiale.

EX PHYSICIS.

I.

PHYSICA, quæ eſt vera Scientia ſpeculativa habet pro objecto attributionis Corpus naturale, ut naturale.

Principia intrinſeca Corporis naturalis ſunt illa, quæ neque ex aliis, neque ex alterutris, ſed ex his omnia fiunt; in fieri Corporis naturalis ſunt tria, ſcilicet Materia, Forma, & ejus Privatio, in facto eſſe vero ſunt duo, Materia nimirum, & Forma; Materia prima, quæ eſt Subſtantia incompleta definitur poſitivè, & negativè; poſitivè ſic: Eſt primum ſubjectum uniuſcujuſque ex quo fit aliquid, cum inſit, non ſecundùm accidens, & ſi aliquid corrumpitur in hoc abibit ultimum; negativè definitur: quod per ſe ipſam neque eſt quid, neque quantum, neque quale, neque aliquid aliud, neque negationes horum; ſed id, de quo omnia prædicantur; Eſt ingenerabilis, & incorruptibilis, eſt pura potentia phyſica, non methaphyſica, quia includit actum entitativum, habet propriam exiſtentiam, per quam ſaltem inadæquatè exi-

existit, præscindendo ab existentia formæ; & licèt Materia prima non possit naturaliter existere spoliata omni forma substantiali, supernaturaliter tamen potest. Appetit appetitu innato omnes formas, non quidem appetitu simultatis, sed simultate appetitus; hic appetitus est indistinctus ab ipsa materia, est appetitus æqualis ad formas inæquales. Necessitas materię primę colligitur ex conceptu quidditativo transmutationis substantialis, & ex universalissima inductione in cæteris mutationibus tum naturalibus, tum artificialibus. Essentia in rebus creatis non distinguitur realiter ab existentia earumdem.

II.

Forma substantialis definitur communiter: ratio ipsius quod quid erat esse rei; formæ materiales educuntur de potentia materiæ; Formæ Spirituales sicut non sustentantur à materia, ita neque in illius potentia continentur, nec ex illa educuntur, sed creantur à Deo. Forma licèt sit pars principalior Compositi, tamen non est tota illius quidditas. In eodem vivente non dantur simul prętér formam totalem alię formæ, vel corporeitatis, vel partiales, adeòque caro, os, cor, &c., solùm materialitèr, & non formaliter differunt. Phœtus humanus ubi primum animatur, animatur animâ rationali, adeòque in eodem vivente neque datur successio animarum, neque plures animæ simul. Privatio formæ subsequentis est principium per se fieri corporis naturalis, negationes propriè loquendo nihil sunt in esse rei, & extra intellectum; Compositum præter materiam, & formam includit unionem, quæ nectit utrumque extremum; hęc unio est modus substantialis superadditus materiæ, & formæ essentialiter requisitus ad constituendum unum compositum, in quo unica tantùm datur unio recepta in Materia. Non distinguitur realiter compositum à suis partibus collectivè sumptis.

Na-

III.

Natura definitur: principium, & causa motus, & quietis ejus, in quo est primo, & per se, & non secundùm accidens; Ars dicitur Naturæ imitatrix, quia applicando activa passivis producere potest plures effectus naturales; Ars Chymica directivè concurrens, verum aurum efficiens, repugnat moralitèr, non physicè. Causa est principium determinans cum virtute adesse aliquid, alia est materialis, alia formalis, alia efficiens, & alia finalis. Negamus in Causis efficientibus mutuam Causalitatem, & admittimus posse supernaturaliter eundem numero effectum pendere à duplici Causa totali. Actio, quę definitur actus hujus ab hoc non distinguitur realiter à passione, quæ definitur: actus hujus in hoc: probabilius est actionem recipi in passo. Causa finalis est illa, cujus est illa, cujus gratia cætera fiunt; Virtus Causæ finalis est sola bonitas appræhensa vera, vel apparens ipsius finis. Sola agentia intellectualia agunt formaliter propter finem.

IV.

Deus immediatè, & necessariò concurrit ad omnes, & singulos effectus causarum secundarum; Hic concursus Dei non est physica prædeterminatio, quæ multiplici ex capite repugnat, & prşertim ex eo, quod non cohæreat cum libero arbitrio, & repugnet potentiæ resistendi, & dissentiendi, faciatque Deum authorem peccati (quæ tamen non censoriè dicimus, sed illativè) ad quod Deus nullo modo prędeterminat voluntatem creatam; etiamsi peccatum consideretur secundum esse materiale; Per hoc tamen non negamus, imò asserimus Deum prędefinire actus bonos creaturę; Est igitur concursus Dei in actu primo cum causis secũdis exhibitio Omnipotentiæ indifferentis; In actu verò secundo est ipsa actio, qua Deus, & creatura indivisibilitèr agunt.

FINIS.

Disputabuntur publicè Florentię in Templo Soc. Jesu S. Joannis Evangelistæ ab Jo. Antonio Philippo Lancellotti Flor. Anno 1704. Mense Die

FLORENTIÆ

Apud Michaelem Nestenium. *Superiorum permissu.*

